2024/3220

30.12.2024.

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2024/3220

od 9. prosinca 2024.

o utvrđivanju zadovoljavajućeg ispunjenja uvjetâ za plaćanje drugog obroka bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma iz Ukrajinskog plana u okviru Instrumenta za Ukrajinu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu ([1]), a posebno njezin članak 26. stavak 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) U okviru I. stupa Instrumenta za Ukrajinu („Instrument”) Ukrajini se stavlja na raspolaganje financijska potpora u iznosu do 38 270 000 000 EUR za razdoblje 2024. – 2027. u obliku bespovratne potpore i zajmova. Financiranje u okviru I. stupa uglavnom se dodjeljuje na temelju Ukrajinskog plana u okviru Instrumenta za Ukrajinu („Plan”). U Planu se utvrđuje program reformi i ulaganja za Ukrajinu te kvalitativni i kvantitativni koraci povezani s financiranjem u okviru I. stupa Instrumenta.

(2) Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2024/792 Vijeće je odobrilo ocjenu Plana Provedbenom odlukom (EU) 2024/1447 ([2]) kojom je utvrđen vremenski raspored za praćenje i provedbu Plana, uključujući kvalitativne i kvantitativne korake povezane s financiranjem u okviru I. stupa Instrumenta.

(3) Ukupna financijska sredstva dodijeljena za Plan u okviru Provedbene odluke (EU) 2024/1447 iznose 32 270 000 000 EUR, od čega je 5 270 000 000 EUR u obliku bespovratne financijske potpore, a do 27 000 000 000 EUR u obliku u obliku zajma.

(4) U skladu s člancima 24. i 25. Uredbe (EU) 2024/792 Ukrajini je isplaćen iznos od 6 000 000 000 EUR kao iznimno prijelazno financiranje te joj je isplaćen iznos od 1 890 000 000 EUR u obliku pretfinanciranja što čini predujam od 7 % potpore u obliku zajma na koju Ukrajina ima pravo u okviru Plana.

(5) U skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/792 Ukrajini je isplaćeno 4 165 092 857 EUR u prvom obroku, od čega 1 500 000 000 EUR u obliku bespovratne financijske potpore, a 2 665 092 857 EUR u obliku zajmova. U skladu sa Sporazumom o zajmu sklopljenim između Unije i Ukrajine na temelju članka 22. Uredbe (EU) 2024/792 iskorišten je iznos od 200 598 387 EUR iz prvog obroka za poravnanje pretfinanciranja zajma.

(6) U skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/792 Ukrajina je 10. listopada 2024. podnijela zahtjev za plaćanje drugog obroka bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma u iznosu od 4 248 847 926 EUR, kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci, te je dostavila dokaze koji pokazuju zadovoljavajuće ispunjenje osam od devet kvalitativnih i kvantitativnih koraka. Dodatni dokazi povezani sa zadovoljavajućim ispunjenjem preostalog koraka dostavljeni su 31. listopada 2024. Zahtjevu su priloženi dokumenti koji se zahtijevaju u skladu s člankom 12. Okvirnog sporazuma, člankom 5. Sporazuma o financiranju i člankom 6. Sporazuma o zajmu sklopljenog između Unije i Ukrajine na temelju članka 9., 10. odnosno 22. Uredbe (EU) 2024/792.

([1]) SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2024/1447 od 14. svibnja 2024. o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana (SL L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) U skladu s Provedbenom odlukom (EU) 2024/1447 Ukrajina je uz svoj zahtjev za plaćanje dostavila dokaze koji pokazuju zadovoljavajuće ispunjenje devet koraka koje je trebala ispuniti do trećeg tromjesečja 2024. Tih devet koraka odnosi se na razne reforme utvrđene u Planu u okviru poglavljâ o borbi protiv korupcije i pranja novca, ljudskom kapitalu, poslovnom okruženju, decentralizaciji i regionalnoj politici, energetici te zelenoj tranziciji i zaštiti okoliša. Ukrajinskom posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije pružena je prilika da poveća broj zaposlenika. Doneseni su akcijski plan za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025., strategija demografskog razvoja za razdoblje do 2040., akcijski plan za deregulaciju i rezolucije o izmjeni državne strategije za regionalni razvoj za razdoblje 2021. – 2027. Osim toga, izrađen je konceptualni sažetak u kojem se utvrđuje opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš. Naposljetku, na snagu je stupilo zakonodavstvo koje se odnosi na Kazneni zakonik, Zakonik o kaznenom postupku i industrijsko onečišćenje te sekundarno zakonodavstvo o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije.

(8) U skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/792 Komisija je detaljno ocijenila zahtjev koji je podnijela Ukrajina te je pozitivno ocijenila zadovoljavajuće ispunjenje devet koraka za drugi obrok, kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci. Ta pozitivna ocjena provedena je u kontekstu implementacije Plana. Daljnje usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a olakšat će se procesom pristupanja EU-u.

(9) Komisija smatra da Ukrajina i dalje ispunjava preduvjet za potporu Unije kako je naveden u članku 5. Uredbe (EU) 2024/792. Ukrajina posebno i dalje podržava i poštuje djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava, te jamči poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

(10) Stoga bi ovom Odlukom trebalo utvrditi da su relevantni uvjeti za plaćanje drugog obroka u okviru Plana zadovoljavajuće ispunjeni.

(11) Budući da se Ukrajina nalazi u teškoj fiskalnoj situaciji, iznimno je važno da se sredstva što prije isplate. S obzirom na hitnost situacije i potrebu da se postupak ubrza, ova bi Odluka trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije* i trebala bi se primjenjivati od dana donošenja,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Utvrđuje se da su, u skladu s ocjenom koju je pružila Komisija u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2024/792, a koja je priložena ovoj Odluci, zadovoljavajuće ispunjeni relevantni uvjeti za plaćanje drugog obroka u iznosu od 4 248 847 926 EUR kako su navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci (EU) 2024/1447.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. prosinca 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

NAGY I.

PRILOG

Ocjena zadovoljavajućeg ispunjenja koraka za drugi obrok iz Ukrajinskog plana.

SAŽETAK

U skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2024/792 od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu ([1]), Ukrajina je 10. listopada 2024. podnijela zahtjev za isplatu drugog obroka iz Ukrajinskog plana. Kako bi potkrijepila zahtjev za isplatu, dostavila je obrazloženje za zadovoljavajuće ispunjenje osam od devet koraka za drugi obrok, kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća 2024/1447 od 14. svibnja 2024. o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana ([2]). Komisija je 17. listopada 2024. poslala dopis s opažanjima u kojem je zatražila obrazloženje za zadovoljavajuće ispunjenje izostavljenog koraka (korak 4.4.) te dodatne dokumente s obrazloženjem koji se odnose na ostale korake. Ukrajina je 31. listopada 2024. dostavila potrebne dokaze kojima je propisno obrazložila zadovoljavajuće ispunjenje svih devet koraka.

Na temelju informacija koje je dostavila Ukrajina stoga je zaključeno da je svih devet koraka ostvareno u zadovoljavajućoj mjeri. U okviru poglavlja o borbi protiv korupcije i pranja novca poduzete su sljedeće mjere: i) povećanje broja zaposlenika u Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije; ii) izmjene Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku; iii) donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.

U okviru poglavlja o ljudskom kapitalu donesena je strategija demografskog razvoja.

U okviru poglavlja o poslovnom okruženju donesen je akcijski plan za deregulaciju. U okviru poglavlja o decentralizaciji donesena je državna strategija regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027.

U okviru poglavlja o energetici doneseno je sekundarno zakonodavstvo o uredbi REMIT. U okviru poglavlja o zelenoj tranziciji i zaštiti okoliša poduzete su sljedeće mjere: i) donošenje zakonodavstva o industrijskom onečišćenju; ii) objava konceptualnog sažetka o odstupanjima od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

1) **Korak 4.1.**

Naziv koraka: Povećanje broja osoblja Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije
Povezana reforma/ulaganja: Reforma 1. Razvoj institucionalnih kapaciteta infrastrukture za borbu protiv korupcije
Financira se iz: bespovratne potpore
Kontekst Zahtjev za korak 4.1. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest: *Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije pružena je prilika da poveća udio zaposlenika s 10 % na 15 % osoblja Nacionalnog ureda za borbu protiv korupcije.* Korak 4.1. drugi je korak u provedbi reforme 1. poglavlja 4. (Borba protiv korupcije i pranja novca). Prethodio mu je korak 4.2., s rokom do drugog tromjesečja 2024., kojim je imenovan novi voditelj Nacionalne agencije za sprečavanje korupcije, a nakon njega slijedi korak 4.3., s rokom do prvog tromjesečja 2025., čiji je cilj povećati broj zaposlenika Visokog suda za borbu protiv korupcije.

([1]) Uredba (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu (SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2024/1447 od 14. svibnja 2024. o odobrenju ocjene Ukrajinskog plana (SL L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika ukrajinskog Zakona br. 3509-IX od 8. prosinca 2023. o izmjenama ukrajinskog Zakona o kaznenom postupku i drugih zakonodavnih akata Ukrajine o jačanju neovisnosti Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije,

3) preslika ukrajinskog Zakona br. 1697-VII od 18. svibnja 2024. o Uredu javnog tužitelja,

4) preslika ukrajinskog Zakona br. 3460-IX od 21. rujna 2024. o državnom proračunu Ukrajine za 2024.,

5) preslika Dekreta Kabineta ministara Ukrajine br. 520-r od 7. lipnja 2024. o preraspodjeli dijela rashoda državnog proračuna za Ured javnog tužitelja za 2024.,

6) preslika nacrta ukrajinskog Zakona br. 12000 od 14. rujna 2024. o državnom proračunu Ukrajine za 2025.,

7) preslika obrazloženja nacrta ukrajinskog Zakona br. 12000 od 14. rujna 2024. o državnom proračunu Ukrajine za 2025.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 4.1.

Opći je cilj reforme 1. poglavlja 4. povećati ukupni kapacitet infrastrukture za borbu protiv korupcije. Parlament je 8. prosinca 2023. donio ukrajinski Zakon br. 3509-IX o izmjenama ukrajinskog Zakona o kaznenom postupku i drugih zakonodavnih akata Ukrajine o jačanju neovisnosti Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije (SAPO) (dalje u tekstu „Zakon”). Opći je cilj Zakona povećati institucionalnu i organizacijsku neovisnost Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije. Člankom 11. poglavlja 2. Zakona mijenja se članak 14. ukrajinskog Zakona br. 1697-VII o Uredu javnog tužitelja kojim se utvrđuje da udio zaposlenika Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije iznosi 15 % zakonskog maksimalnog broja središnjih i područnih odjela Nacionalnog ureda za borbu protiv korupcije (NABU).

Ukrajinskim Zakonom o državnom proračunu Ukrajine za 2024. Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije dodijeljena su ukupna sredstva u iznosu od 203,3 milijuna UAH, od čega 150,1 milijun UAH za osoblje. Taj je iznos 2024. dodatno povećan raznim izmjenama Zakona o državnom proračunu. U nacrtu ukrajinskog Zakona br. 12000 o državnom proračunu Ukrajine za 2025. od 14. rujna 2024. predložena je dodjela sredstava u iznosu od 336 milijuna UAH za Posebni ured javnog tužitelja za borbu protiv korupcije, od čega 256,9 milijuna UAH za osoblje, odnosno povećanje sredstava od 71 % za 2025. Iako ukrajinski Zakon o državnom proračunu Ukrajine za 2025. nije bio donesen tijekom ovog ocjenjivanja, očekuje se da se ta dodjela neće znatno izmijeniti. Općenito, ta dodijeljena financijska sredstva omogućit će Posebnom uredu javnog tužitelja za borbu protiv korupcije povećanje udjela zaposlenika s 10 % na 15 % osoblja Nacionalnog ureda za borbu protiv korupcije.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

2) **Korak 4.4.**

Naziv koraka: Stupanje na snagu izmijenjenog Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije

Financira se iz: bespovratne potpore

Kontekst

Zahtjev za korak 4.4. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Stupanje na snagu ukrajinskih zakona o izmjeni Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku Ukrajine. Zakoni su usmjereni na sljedeća glavna područja:

— *poboljšanje odredbi kojima se uređuje primjena nagodbe (sporazuma o priznanju krivnje),*

— *poništenje razdoblja istrage od trenutka evidentiranja kaznenog postupka do obavijesti o sumnji,*

— *dopuštenje da o određenim predmetima odlučuje sudac pojedinac Visokog suda za borbu protiv korupcije.*

Korak 4.4. prvi je korak u provedbi reforme 2. poglavlja 4. (Borba protiv korupcije i pranja novca). Provodi se usporedno s korakom 4.6. o donošenju i objavi akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025. Nakon njega slijedi korak 4.7., s rokom do prvog tromjesečja 2025., o stupanju na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom, i korak 4.5., s rokom do drugog tromjesečja 2026., čiji je cilj donijeti i objaviti strategiju za borbu protiv korupcije i državni program za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika ukrajinskog Zakona br. 4033-IX od 29. listopada 2024. o izmjenama Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku Ukrajine o poboljšanju primjene nagodbe u kaznenim postupcima u vezi s kaznenim djelima korupcije i kaznenim djelima povezanima s korupcijom,

3) preslika ukrajinskog Zakona br. 3509-IX od 8. prosinca 2023. o izmjenama ukrajinskog Zakona o kaznenom postupku i drugih zakonodavnih akata Ukrajine o jačanju neovisnosti Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije,

4) preslika ukrajinskog Zakona br. 3655-IX od 24. travnja 2024. o izmjenama članka 31. Zakona o kaznenom postupku Ukrajine o poboljšanju vođenja kaznenih postupaka,

5) preslika Kaznenog zakona Ukrajine br. 2341-III od 5. travnja 2001.,

6) preslika Zakona o kaznenom postupku Ukrajine br. 4651-VI od 13. travnja 2012.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 4.4.

O poboljšanju odredbi kojima se uređuje primjena nagodbe (sporazuma o priznanju krivnje)

Parlament je 29. listopada 2024. donio ukrajinski Zakon br. 4033-IX o izmjenama Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku Ukrajine o poboljšanju primjene nagodbe u kaznenim postupcima u vezi s kaznenim djelima korupcije i kaznenim djelima povezanima s korupcijom. Zakon je stupio na snagu 1. studenoga 2024. Cilj je zakona povećati učinkovitost kaznenih postupaka u vezi s kaznenim djelima korupcije poboljšanjem odredbi kojima se uređuje primjena nagodbe. Člankom 53. izmijenjenog Kaznenog zakona Ukrajine (dalje u tekstu „KZ”) utvrđuje se da u slučaju nagodbe u kaznenim postupcima u vezi s kaznenim djelima korupcije sud može izreći dodatnu kaznu u obliku novčane kazne unutar granica utvrđenih u članku. Nadalje, u članku 77. izmijenjenog KZ-a navodi se da se u slučaju odobrenja prekida izdržavanja glavne kazne uz probaciju mogu izreći dodatne kazne, uključujući oduzimanje imovine.

Člankom 69. stavkom 2. izmijenjenog KZ-a utvrđuje se da se u kaznenim postupcima koji se odnose na kaznena djela korupcije stranke u nagodbi mogu dogovoriti o kazni u obliku lišavanja slobode koja je ispod najniže granice utvrđene u članku kojim se propisuje kazna pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz članka 469. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku Ukrajine (dalje u tekstu „ZKP"). U njemu se također navodi da se stranke ne mogu dogovoriti o kazni koja je ispod najniže granice utvrđene u članku 63. KZ-a. U skladu s člankom 469. stavkom 2. ZKP-a za kaznena djela korupcije može se sklopiti nagodba pod uvjetom da osumnjičenik ili optuženik razotkrije drugu osobu koja je počinila kazneno djelo korupcije, da za to priloži dokaze i da može potpuno ili djelomično nadoknaditi štetu (uzimajući u obzir prirodu i opseg sudjelovanja osobe u kaznenom djelu).

Člankom 470. izmijenjenog ZKP-a utvrđuje se postupak donošenja odluke o sklapanju nagodbe te se opisuje uloga Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije u primjeni nagodbi povezanih s kaznenim postupcima koji se odnose na kaznena djela korupcije. Člankom 474. izmijenjenog ZKP-a uvodi se pravo za stranke koje sklapaju nagodbu da izmijene sklopljeni sporazum prije vijećanja suda. Osim toga, ako sud odbije odobriti sporazum, stranke mogu predložiti drugi sporazum koji ne uključuje elemente zbog kojih je sud odbio prvi sporazum.

O poništenju razdoblja istrage od trenutka evidentiranja kaznenog postupka do obavijesti o sumnji

Parlament je 8. prosinca 2023. donio i ukrajinski Zakon br. 3509-IX o izmjenama ukrajinskog Zakona o kaznenom postupku i drugih zakonodavnih akata Ukrajine o jačanju neovisnosti Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije. Zakon je stupio na snagu 1. siječnja 2024. Opći je cilj zakona povećati institucionalnu i organizacijsku neovisnost Posebnog ureda javnog tužitelja za borbu protiv korupcije.

U skladu s prethodnim pravnim okvirom rok za istragu tekao je od trenutka unosa informacija o kaznenom postupku u registar. Člankom 219. izmijenjenog ZKP-a poništava se razdoblje istrage od trenutka evidentiranja kaznenog postupka do obavijesti o sumnji te se utvrđuje da se razdoblje istrage računa od trenutka obavješćivanja osobe koju se sumnjiči do dana obraćanja sudu. Nove odredbe primjenjuju se na sve kaznene postupke u kojima istraga nije dovršena prije dana stupanja na snagu ukrajinskog Zakona br. 3509-IX.

O dopuštenju da o određenim predmetima odlučuje sudac pojedinac Visokog suda za borbu protiv korupcije

Parlament je 24. travnja 2024. donio ukrajinski Zakon br. 3655-IX o izmjenama članka 31. Zakona o kaznenom postupku Ukrajine radi poboljšanja vođenja kaznenih postupaka, a taj je zakon stupio na snagu 16. svibnja 2024. Zakonom se nastoji poboljšati djelotvornost okvira za borbu protiv korupcije i povećati učinkovitost kaznenih postupaka proširenjem mogućnosti suca pojedinca da odlučuje na prvostupanjskom sudu. Zakonom se mijenja članak 31. ZKP-a i utvrđuje se da na prvostupanjskom sudu kazneni postupak u pravilu vodi sudac pojedinac. Zakonom se ukida opće izuzeće u pogledu Visokog suda za borbu protiv korupcije i proširuje mogućnost da sudac pojedinac odlučuje o predmetima u nadležnosti Visokog suda za borbu protiv korupcije. Izmijenjena pravila o sastavu suda primjenjivat će se na kaznene postupke u kojima rasprave nisu započele prije stupanja na snagu ukrajinskog Zakona br. 3655-IX.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

3) **Korak 4.6.**

Naziv koraka: Donošenje akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 2. Poboljšanje pravnog okvira za učinkovitiju borbu protiv korupcije

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 4.6. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Donošenje i objava na stranicama Kabineta ministara akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025.

Korak 4.6. drugi je korak u provedbi reforme 2. poglavlja 4. (Borba protiv korupcije i pranja novca). Provodi se usporedno s korakom 4.4. o izmijenjenom Kaznenom zakonu i Zakonu o kaznenom postupku. Nakon njega slijedi korak 4.7., s rokom do prvog tromjesečja 2025., o stupanju na snagu zakona kojim se reformira Agencija za povrat imovine i upravljanje imovinom, i korak 4.5., s rokom do drugog tromjesečja 2026., čiji je cilj donijeti i objaviti strategiju za borbu protiv korupcije i državni program za borbu protiv korupcije za razdoblje nakon 2025.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika Odluke br. 759-r Kabineta ministara Ukrajine od 13. kolovoza 2024. o odobrenju akcijskog plana za provedbu strategija za povrat imovine za razdoblje 2024. – 2025.,

3) preslika akcijskog plana za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025. kao prilog Odluci br. 759-r od 13. kolovoza 2024.,

4) poveznica na objavu na internetskim stranicama Kabineta ministara i snimka zaslona.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 4.6.

Kabinet ministara donio je akcijski plan 13. kolovoza 2024., a odluka i preslika plana objavljeni su istog dana na internetskim stranicama Kabineta ministara. U planu se navode mjere, organizirane u okviru pet strateških ciljeva, koje će se poduzeti za provedbu strategije za povrat imovine za razdoblje 2023. – 2025. U akcijskom planu za svaku se mjeru navode vremenski okvir za provedbu, odgovorno tijelo te očekivana ostvarenja i rezultati. Važne mjere koje se navode u planu uključuju reforme pravnih mehanizama oduzimanja, reformu povrata imovine te praćenje i identifikaciju imovine.

U okviru strateškog cilja br. 1 obuhvaćena su poboljšanja u zakonodavstvu o povratu imovine, posebno proširenje i reforma pravnih mehanizama oduzimanja te utvrđivanje načina za praćenje i identifikaciju imovine.

Strateškim ciljem br. 2 obuhvaćeno je jačanje institucionalnih sposobnosti tijela kaznenog progona i drugih agencija, među ostalim: predlaganjem zakonodavstva za povećanje operativnih kapaciteta i osposobljavanja u području povrata imovine; poboljšanjem pristupa registrima, pružateljima korporativnih podataka, podacima financijskih posrednika i analizi otvorenih podataka; jačanjem međuagencijske elektroničke razmjene podataka.

U okviru strateškog cilja br. 3 obuhvaćeno je jačanje međuagencijske suradnje i razmjene podataka, među ostalim reformom pravnog okvira za takve mjere suradnje i osposobljavanja.

Strateškim ciljem br. 4 predviđa se jačanje međunarodne suradnje, među ostalim: analizom primjera najbolje prakse; povećanjem međunarodnog osposobljavanja i angažmana stranih stručnjaka u Ukrajini; jačanjem formalne i neformalne suradnje sa stranim i međunarodnim subjektima.

U okviru strateškog cilja br. 5 predviđa se poboljšanje zastupanja i zaštite prava i interesa Ukrajine na nacionalnim sudovima i u stranim jurisdikcijama, i to mjerama za poboljšanje prodaje imovine i podupiranje povrata imovine u međunarodnom kontekstu.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

4) **Korak 7.6.**

Naziv koraka: Donošenje strategije demografskog razvoja za razdoblje do 2040.

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 6. Poboljšano funkcioniranje tržišta rada

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 7.6. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju strategije demografskog razvoja Ukrajine za razdoblje do 2040. Strategija je usmjerena na sljedeća glavna područja:

— *poboljšanje situacije u području plodnosti,*

— *smanjenje preuranjene smrtnosti, posebno kod radno sposobnih muškaraca,*

— *preokretanje negativnih migracijskih trendova omogućivanjem povratka prisilnih migranata, privlačenjem predstavnika ukrajinske dijaspore u Ukrajinu itd.,*

— *promicanje aktivne dugovječnosti,*

— *uspostava infrastrukture i preduvjeta za sigurnost radi poboljšanja demografske situacije.*

Korak 7.6. prvi je korak u provedbi reforme 6. poglavlja 7. (Ljudski kapital) o boljem funkcioniranju tržišta rada. U okviru reforme 6. predviđen je dodatni korak 7.7., s rokom u drugom tromjesečju 2026., koji se odnosi na donošenje strategije za zapošljavanje stanovništva.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika Odluke br. 922-r Kabineta ministara od 30. rujna 2024. o odobrenju strategije demografskog razvoja Ukrajine za razdoblje do 2040.,

3) preslika strategije demografskog razvoja Ukrajine za razdoblje do 2040. kao prilog Odluci br. 922-r od 30. rujna 2024.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 7.6.

Kabinet ministara Ukrajine donio je Odluku br. 922-r od 30. rujna 2024. o odobrenju strategije demografskog razvoja Ukrajine za razdoblje do 2040. (dalje u tekstu „strategija"). Strategija je priložena odobrenoj Odluci br. 922-r, a uz nju će se prilagati akcijski planovi koji će se redovito izrađivati svake tri godine. U prvom akcijskom planu za provedbu strategije demografskog razvoja Ukrajine za razdoblje do 2040. navode se mjere politike za razdoblje 2024. – 2027. Predložene mjere Ukrajini će olakšati postizanje ciljeva strategije.

Rusija je agresivnim ratom protiv Ukrajine pogoršala brojne demografske izazove s kojima se Ukrajina suočava. Osim velikog broja Ukrajinaca koji bježe od ruske vojne agresije, oružana agresija uzrokovala je znatno povećanje smrtnosti Ukrajinaca zbog sukoba i napada na civile. U strategiji se analizira trenutačno demografsko stanje u zemlji i utvrđuje šest strateških ciljeva za ublažavanje aktualnih problema. Provedba učinkovitih politika kojima se može poboljšati demografska situacija presudna je za gospodarski razvoj najugroženijih regija i za cijelu zemlju.

Cilj je strategije poboljšati situaciju u području plodnosti poboljšanjem reproduktivne zdravstvene skrbi, stvaranjem poticajnog okruženja za obitelji, povećanjem financijske neovisnosti obitelji i promicanjem usklađivanja poslovnog i obiteljskog života. Osim toga, u strategiji se predlaže pružanje sveobuhvatne državne potpore obiteljima.

Usmjerena je i na smanjenje preuranjene smrtnosti, posebno kod radno sposobnih muškaraca. U njoj se opisuju načini za poboljšanje ranog otkrivanja i prevencije bolesti koje najčešće dovode do preuranjene smrtnosti ili zdravstvenih problema. Cilj joj je povećati dostupnost i kvalitetu zdravstvene skrbi te smanjiti čimbenike rizika od ozljede ili smrtnosti u svakodnevnom životu. Nadalje, strategijom se promiče zdrav način života, među ostalim razvojem sportskih objekata i područja za rekreaciju.

Nastoje se prevladati negativni migracijski trendovi promicanjem dobrovoljnog povratka Ukrajinaca u bijegu od ruske vojne agresije i jačanjem službenih kontakata s ukrajinskom dijasporom. Strategijom se uz to namjerava smanjiti iseljavanje mladih iz Ukrajine i olakšati useljavanje kako bi se zadovoljile potrebe tržišta rada.

Promiče se i aktivno starenje i dugovječnost poticanjem sudjelovanja starijih osoba na tržištu rada, brigom o njihovu zdravlju i dobrobiti te podupiranjem aktivnosti osmišljenih za njih.

Naposljetku, strategija je usmjerena na stvaranje infrastrukture i sigurnosnih uvjeta za poboljšanje demografske situacije. Ukrajina će poduzeti mjere za stvaranje sigurnog okruženja i povećanje povjerenja građana u državu. Osim toga, strategijom se građanima nastoji osigurati smještaj u skladu s njihovim potrebama i mogućnostima te poboljšati dostupnost i kvaliteta infrastrukture.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

5) **Korak 8.1.**

Naziv koraka: Donošenje akcijskog plana za deregulaciju

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 1. Poboljšano regulatorno okruženje

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 8.1. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Donošenje Odluke Kabineta ministara Ukrajine o odobrenju akcijskog plana za deregulaciju. Akcijski plan usmjeren je na sljedeća glavna područja:

— *smanjenje količine propisa o pristupu tržištu i njihova digitalizacija,*

— *promjena kaznenog i represivnog modela državnog nadzora (kontrole) u preventivni (pristup usmjeren na rizik) i*

— *smanjenje broja nadzornih i kontrolnih funkcija.*

Korak 8.1. prvi je korak u provedbi reforme 1. poglavlja 8. (Poslovno okruženje). Reforma 1. ima dodatni korak 8.2., s rokom u trećem tromjesečju 2025., čiji je cilj stupanje na snagu zakonodavstva u skladu s akcijskim planom za deregulaciju u određenim sektorima.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika Odluke br. 838-p Kabineta ministara od 3. rujna 2024. o izmjenama Odluke Kabineta ministara Ukrajine od 4. prosinca 2019. br. 1413,

3) preslika donesenog akcijskog plana za deregulaciju gospodarske djelatnosti i poboljšanje poslovne klime kao prilog Odluci br. 838-9 od 3. rujna 2024.,

4) dokument u kojem su objašnjene sve mjere iz akcijskog plana.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 8.1.

Kabinet ministara donio je akcijski plan 3. rujna 2024. U njemu se navode zadaće, odgovorna tijela i rokovi za provedbu.

Akcijski plan uključuje 99 mjera za različita područja gospodarske djelatnosti kako bi se smanjila količina propisa o pristupu tržištu i broj nadzornih i kontrolnih funkcija. Tim se mjerama želi pojednostavniti postupke, smanjiti regulatorno opterećenje i ukloniti regulatorne instrumente koji se preklapaju ili su proturječni i zastarjeli. Provodit će se od trećeg tromjesečja 2024. do četvrtog tromjesečja 2025.

Mjere uključuju ukidanje niza državnih nadzornih i kontrolnih funkcija ako se utvrdi da su one zastarjele, zamijenjene novijim propisima ili stvaraju neopravdano regulatorno opterećenje za poduzeća. Primjeri uključuju: ukidanje niza dozvola koje više nisu predviđene zakonom i za čije dobivanje više ne postoji postupak; ukidanje zahtjeva za predočenje izvadaka u papirnatom obliku iz otvorenih elektroničkih registara; stavljanje izvan snage zahtjeva koji od poduzeća zahtijevaju potvrdu o registraciji za razvoj novih tehnoloških parkova; stavljanje izvan snage niza kontrola i dozvola za pregovaranje i vođenje zajedničkih pothvata sa stranim poduzećima.

Planom se utvrđuju i mjere za digitalizaciju propisa o pristupu tržištu, prvenstveno u okviru mjere 31. o digitalizaciji postupaka izdavanja dozvola. Mjerom 26. nadalje se predlaže uvođenje sustava dobrovoljnog osiguranja od građanskopravne odgovornosti za poduzetnike i dobrovoljne revizije njihovih aktivnosti. Cilj je smanjiti broj nadzornih i kontrolnih mjera te prijeći na preventivni pristup usmjereniji na rizik. Mjerom će se povećati i odgovornost državnih službenika u slučaju kršenja nadzornih zahtjeva.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

6) **Korak 9.5.**

Naziv koraka: Donošenje rezolucija o izmjeni državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027.

Povezana reforma/ulaganja:

Reforma 3. Razvoj i provedba regionalne politike

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 9.5. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Donošenje Rezolucije Kabineta ministara Ukrajine o izmjenama državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027., odobrene Rezolucijom Kabineta ministara Ukrajine br. 695 od 5. kolovoza 2020.

Rezolucija je usmjerena na sljedeća glavna područja:

— *razvoj višerazinskog upravljanja, usklađivanje sustava upravljanja regionalnim razvojem s postupcima i primjerima najbolje prakse EU-a,*

— *promicanje partnerstava i međuopćinske, međuregionalne i prekogranične suradnje,*

— *razvoj institucionalnih kapaciteta teritorijalnih zajednica i regija u pogledu upravljanja projektima, digitalizacije, borbe protiv korupcije i strateškog planiranja.*

Korak 9.5. prvi je korak u provedbi reforme 3. poglavlja 9. (Decentralizacija i regionalna politika). Reforma 3., koja se odnosi na razvoj i provedbu regionalne politike, uključuje dodatni korak 9.6., s rokom u četvrtom tromjesečju 2024., koji se odnosi na razvoj urbanističkog planiranja na lokalnoj razini.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika Rezolucije br. 940 Kabineta ministara od 13. kolovoza 2024. o izmjenama državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 9.5.

Kabinet ministara 13. kolovoza 2024. odobrio je izmjenu državne strategije regionalnog razvoja za razdoblje 2021. – 2027. Strategija je ažurirana kako bi se uspješnije uklonile posljedice aktualnog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, olakšao proces oporavka i obnove te ispunile Komisijine preporuke iz izvješća o proširenju za 2023. Strategija ima tri strateška cilja: i) uspostaviti državu ujedinjenu u pogledu socijalnih, humanitarnih, gospodarskih, ekoloških, sigurnosnih i prostornih aspekata; ii) povećati konkurentnost regija; iii) razviti učinkovito višerazinsko upravljanje.

Strategijom se podupire razvoj višerazinskog upravljanja s pomoću dvaju operativnih ciljeva i usklađivanjem sustava upravljanja regionalnim razvojem s postupcima i primjerima najbolje prakse EU-a. Mjere uključuju zakonodavna poboljšanja, jasnije razgraničenje ovlasti, sustav za povećanje usklađenosti s načelima utvrđenima u Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi te mehanizam za bolju koordinaciju između različitih razina vlasti i javne uprave.

Osim toga, u strategiji su kao glavni prioriteti utvrđeni razvoj partnerstava i međuopćinske, međuregionalne i prekogranične suradnje. To podupiru dva operativna cilja usmjerena na razvoj različitih oblika suradnje, uključujući međunarodna partnerstva na regionalnoj i lokalnoj razini te jačanje prekogranične suradnje među lokalnim vlastima. Očekuje se da će Državni program za razvoj prekogranične suradnje za razdoblje 2021. – 2027. doprinijeti tim ciljevima, uključujući stvaranju uvjeta za potpisivanje sporazuma o prekograničnoj suradnji između lokalnih izvršnih tijela i tijela lokalne samouprave te relevantnih upravnih teritorijalnih jedinica susjednih zemalja.

Razvoj institucionalnih kapaciteta također je među glavnim prioritetima. To uključuje povećanje digitalizacije i poboljšanje stručnih vještina i kompetencija državnih službenika i službenika lokalne uprave. Najvažnije kompetencije utvrđene u strategiji obuhvaćaju strateško planiranje, pružanje komunalnih usluga, izradu proračuna, privlačenje ulaganja i stvaranje uvjeta za povećanje odgovornosti i transparentnosti tijela državne i lokalne samouprave na svim razinama.

Borba protiv korupcije provodi se smanjenjem mogućnosti za koruptivno ponašanje, među ostalim mjerama kao što su povećana digitalizacija, odgovornost i transparentnost u javnim poslovima. Očekuje se da će unapređenju institucionalnih kapaciteta doprinijeti i poboljšani statistički podaci za općine, koordinirani sustav planiranja prostornog razvoja i jedinstveni geoinformacijski sustav za praćenje. Važan je element uvođenje jedinstvenog digitalnog sustava za transparentno i odgovorno upravljanje svim projektima oporavka i razvoja (DREAM). To uključuje pristup određivanju prioritetnih programa i projekata koji se temelji na podacima.

U strategiji se opisuju provedbeni mehanizmi i aranžmani za praćenje napretka koje vodi ukrajinsko Ministarstvo razvoja zajednica, teritorija i infrastrukture, s naglaskom na praćenju i analizi odstupanja između postignutih i željenih ciljeva kako bi se, prema potrebi, prilagodila provedba. Provest će se unutarnje i vanjske evaluacije strategije i njezine provedbe kako bi se ocijenila uspješnost i u skladu s time uvela poboljšanja.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

7) **Korak 10.8.**

Naziv koraka: Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva o Uredbi o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (uredba REMIT)

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 3. Reforma tržišta električne energije

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 10.8. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Stupanje na snagu sekundarnog zakonodavstva o uredbi REMIT. NEURC odobrava sljedeće postupke i zahtjeve:

— *postupak stjecanja, suspenzije i ukidanja statusa administratora za prijenos podataka,*

— *postupak funkcioniranja platformi za povlaštene informacije,*

— *zahtjevi za osiguravanje cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije,*

— *postupak podnošenja informacija o gospodarskim i trgovinskim transakcijama s veleprodajnim energetskim proizvodima.*

Sastavljanje pravilnika za razvoj informacijskog sustava kojim se definiraju sljedeće funkcije NEURC-a: sustav će biti integriran sa sustavima tržišnih operatera, platformi za povlaštene informacije i administratora za prijenos podataka te će otkrivati informacije koje ukazuju na postojanje zlouporabe.

Korak 10.8. jedan je od četiriju koraka za provedbu reforme 3. Reforma tržišta električne energije, za koju se očekuje da će biti dovršena do drugog tromjesečja 2026.

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika Rezolucije Nacionalnog regulatornog povjerenstva za energetiku i komunalne usluge (dalje u tekstu „NEURC”) br. 2613 od 27. prosinca 2023. o odobrenju postupka stjecanja, suspenzije i ukidanja statusa administratora za prijenos podataka,

3) preslika Rezolucije NEURC-a br. 137 od 16. siječnja 2024. o odobrenju postupka funkcioniranja platformi za povlaštene informacije,

4) preslika Rezolucije NEURC-a br. 614 od 27. ožujka 2024. o odobrenju zahtjeva za osiguravanje cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije,

5) preslika Rezolucije NEURC-a br. 618 od 7. ožujka 2024. o odobrenju postupka podnošenja informacija o gospodarskim i trgovinskim transakcijama s veleprodajnim energetskim proizvodima,

6) preslika pravilnika za razvoj informacijskog sustava REMIT koji su potpisali predstavnik ugovaratelj koji je izradio prijedlog i predstavnik NEURC-a,

7) preslika internog protokola NEURC-a br. 119-n od 26. rujna 2024. o odobrenju pravilnika za razvoj informacijskog sustava REMIT.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 10.8.

Nacionalno regulatorno povjerenstvo za energetiku i komunalne usluge (NEURC) donijelo je relevantno sekundarno zakonodavstvo o Uredbi o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT). Parlament je 10. svibnja 2023. donio primarno zakonodavstvo u vezi s uredbom REMIT (o izmjenama određenih ukrajinskih zakona radi sprečavanja zlouporabe na veleprodajnim tržištima energije).

Rezolucija br. 2613 donesena je 27. prosinca 2023., a na snagu je stupila 1. siječnja 2024., nakon objave na internetskim stranicama NEURC-a 29. prosinca 2023. Njome se utvrđuju postupci stjecanja, suspenzije i ukidanja statusa administratora za prijenos podataka. Za stjecanje statusa administratora za prijenos podataka podnositelji zahtjeva moraju se pridržavati Rezolucije i tehničkih specifikacija koje je propisalo regulatorno tijelo tijekom postupka prijave. Ako je podnositelj zahtjeva ispunio sve obveze i uspješno završio fazu testiranja upotrebe softvera, NEURC može podnositelju zahtjeva dodijeliti status administratora za prijenos podataka. Ako administrator za prijenos podataka prekrši neke od postupaka utvrđenih tom rezolucijom i ne ispuni svoje obveze u pogledu dostavljanja informacija regulatornom tijelu, regulatorno tijelo može suspendirati njegov status administratora za prijenos podataka. U Rezoluciji se navodi i popis okolnosti u kojima se status administratora za prijenos podataka može trajno ukinuti.

Rezolucija br. 137 donesena je 16. siječnja 2024., a na snagu je stupila 23. srpnja 2024., nakon objave na internetskim stranicama NEURC-a 22. siječnja 2024. Njome se utvrđuju postupci koji se odnose na funkcioniranje platformi za povlaštene informacije (dalje u tekstu „platforme”). Posebice se utvrđuju: i) postupci za uključivanje povlaštenih informacija u registar administratora platformi u kojem se prikupljaju i evidentiraju informacije o administratorima platformi; ii) zahtjevi koji se odnose na funkcioniranje platformi i obveze administratora platformi; iii) zahtjevi u vezi s povlaštenim informacijama koje objavljuju administratori platformi; iv) odredbe o suspenziji funkcija administratora platforme i o isključenju administratora platforme iz registra.

Rezolucija br. 614 donesena je 27. ožujka 2024., a na snagu je stupila 29. ožujka 2024., osim poglavlja 4. koje je stupilo na snagu 2. srpnja 2024., nakon objave na internetskim stranicama NEURC-a 28. ožujka 2024. Njome se utvrđuju zahtjevi za osiguravanje cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije te za poboljšanje tržišnog natjecanja. Konkretno, zahtjevima se definiraju: i) popis mogućih manipulativnih ponašanja na veleprodajnom tržištu energije; ii) ograničenja u pogledu postupanja s povlaštenim informacijama; iii) zahtjevi za objavljivanje povlaštenih informacija; iv) zahtjevi za stručnjake koji se bave operacijama povezanima s veleprodajnim energetskim proizvodima; v) znakovi koji upućuju na moguće sumnjivo ponašanje na veleprodajnom tržištu energije; vi) načela suradnje između regulatornog tijela i Regulatornog odbora Energetske zajednice.

Rezolucija br. 618 donesena je 27. ožujka 2024., a na snagu je stupila 2. srpnja 2024., nakon objave na internetskim stranicama NEURC-a 29. ožujka 2024. Primjenjuje se na sudionike na veleprodajnom tržištu energije, administratore za prijenos podataka i stručnjake koji organiziraju operacije s veleprodajnim energetskim proizvodima. Njome se utvrđuju postupci za dostavljanje informacija NEURC-u u pogledu: i) gospodarskih i trgovinskih aktivnosti povezanih s veleprodajnim energetskim proizvodima; ii) osnovnih podataka o tržištima električne energije; iii) osnovnih podataka o tržištu prirodnog plina.

Kako je navedeno u internom protokolu NEURC-a br. 119-n, NEURC je dovršio sastavljanje pravilnika za razvoj informacijskog sustava kojim se definiraju funkcije samog regulatornog tijela. U pravilniku koji su potpisali voditelj NEURC-a i ugovaratelj koji je pružio tehničku podršku u pripremi dokumenta utvrđene su funkcije integracije sustava sa sustavima tržišnih operatera i otkrivanja informacija koje ukazuju na prisutnost zlouporabe. U njemu se dodatno definiraju i funkcije platformi za povlaštene informacije i administratora za prijenos podataka.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

8) **Korak 15.1.**

Naziv koraka: Stupanje na snagu zakonodavstva o sprečavanju, smanjenju i kontroli industrijskog onečišćenja uz djelomičnu primjenu odredaba

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 1. Sprečavanje, smanjenje i kontrola industrijskog onečišćenja

Financira se iz: bespovratne potpore

Kontekst

Zahtjev za korak 15.1. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Stupanje na snagu Zakona Ukrajine o osiguravanju ustavnih prava građana na sigurno okruženje za život i zdravlje uz djelomičnu primjenu odredaba. Podzakonski akti moraju se donijeti u roku od 12 mjeseci, a neke odredbe o primjeni nalaza najboljih raspoloživih tehnologija i metoda upravljanja u roku od četiri godine nakon prestanka izvanrednog stanja, osim za postrojenja koja su prvi put puštena u rad.

Zakonom, čiji je cilj spriječiti, smanjiti i kontrolirati industrijsko onečišćenje, uvode se integrirani pristupi izdavanju dozvola i kontroli industrijskog onečišćenja na temelju primjene najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinaka).

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika ukrajinskog Zakona br. 3855-IX od 8. kolovoza 2024. o osiguravanju ustavnog prava građana na sigurno okruženje za život i zdravlje.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 15.1.

Ukrajinski Zakon o osiguravanju ustavnih prava građana na sigurno okruženje za život i zdravlje stupio je na snagu 8. kolovoza 2024. Kako je definirano u članku 29. stavku 1. zakona, odredbe zakona stupaju na snagu 12 mjeseci nakon njegove primjene, osim članka 29. stavka 9. Kako je definirano u članku 29. stavku 2., odredbe o primjeni nalaza najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja primjenjuju se najranije četiri godine od datuma prestanka izvanrednog stanja, osim za postrojenja koja su prvi put puštena u rad.

Postojećim zakonom regulira se onečišćenje koje proizlazi iz industrijskih proizvodnih procesa i djelomično se prenosi Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama i emisijama iz stočarstva (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja). Zakonom se u članku 3. uvodi pojam „integrirane okolišne dozvole" koja se mora pribaviti prije puštanja u rad bilo kojeg postrojenja u kojem se obavljaju aktivnosti koje mogu uzrokovati onečišćenje. Zakon ima integrirani pristup i obvezuje nadležna tijela da u postupku izdavanja dozvola uzmu u obzir okolišnu učinkovitost tijekom vijeka upotrebe postrojenja. Njime se propisuje upotreba najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja te reguliraju emisije, gospodarenje otpadom, potrošnja vode i utjecaj na okoliš.

U preambuli zakona utvrđuju se načela „sprečavanja, smanjenja i kontrole" industrijskog onečišćenja. To je dodatno definirano u članku 2. stavku 1. u kojem se navodi da se zakonom regulira područje sprečavanja, smanjenja i kontrole onečišćenja nastalog zbog industrijskih aktivnosti kako je definirano u prilogu zakonu. Integrirani pristup izdavanju dozvola definiran je u članku 3. Cilj je zakona poštovati načela s integriranim pristupom izdavanju dozvola i kontroli industrijskog onečišćenja na temelju najboljih dostupnih tehnologija i metoda upravljanja. Te su odredbe u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinaka).

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće

9) **Korak 15.10.**

Naziv koraka: Izrada konceptualnog sažetka kojim se definira opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš.

Povezana reforma/ulaganja: Reforma 6. Procjena utjecaja na okoliš i strateška procjena utjecaja na okoliš

Financira se iz: zajmova

Kontekst

Zahtjev za korak 15.10. iz opisa koraka iz Priloga Provedbenoj odluci Vijeća jest:

Priprema i objava konceptualnog sažetka na službenim internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirodnih resursa nakon javnog savjetovanja s dionicima u kojem se utvrđuje opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš. Konceptualni sažetak sadržava sljedeće informacije:

— *informacije o tijelu koje određuje opseg odstupanja od obveza procjene utjecaja na okoliš i strateške procjene utjecaja na okoliš,*

— *opis predmeta i objašnjenje zašto su uključeni u opseg odstupanja u svakom pojedinačnom slučaju;*

— *obrazloženje opsega odstupanja;*

— *rokove za odobrena odstupanja.*

Korak 15.10. jedini je korak reforme 6. poglavlja 15. (Zelena tranzicija i zaštita okoliša).

Dostavljeni dokazi

1) sažetak u kojem je propisno obrazloženo kako je korak u zadovoljavajućoj mjeri ostvaren u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu Provedbenoj odluci Vijeća (EU) 2024/1447,

2) preslika konceptualnog sažetka kojim se određuje opseg odstupanja od pravila procjene utjecaja na okoliš i strateške procjene utjecaja na okoliš, kako je objavljen 18. rujna 2024.,

3) preslika protokola iz javne rasprave o konceptualnom sažetku u kojem se utvrđuje opseg odstupanja od pravila o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš od 14. svibnja 2024.,

4) poveznica na objavu na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirodnih resursa i snimka zaslona,

5) poveznica na objavu u kojoj su najavljena javna savjetovanja i snimka zaslona.

Analiza

Obrazloženje i materijalni dokazi koje su dostavila ukrajinska tijela obuhvaćaju sve elemente koraka 15.10.

Sažetak je pripremilo Ministarstvo zaštite okoliša i prirodnih resursa te objavilo na svojoj internetskoj stranici. Prethodilo mu je javno savjetovanje od 30. travnja do 30. svibnja 2024. U internetskoj raspravi održanoj 14. svibnja 2024. sudjelovalo je 95 predstavnika dionika, kako je potvrđeno u protokolu sastanka.

U konceptualnom sažetku navodi se da je glavno tijelo odgovorno za određivanje opsega odstupanja od procjene utjecaja na okoliš Kabinet ministara Ukrajine. U ograničenom broju slučajeva takve odluke donosi ukrajinski parlament. Opseg odstupanja od strateške procjene utjecaja na okoliš određuje samo parlament.

Konceptualni sažetak uključuje opis predmeta i objašnjenje zašto su ti predmeti uključeni u opseg odstupanja. Kad je riječ o procjenama utjecaja na okoliš, opća pravila utvrđena su u članku 3. ukrajinskog Zakona br. 2132-IX od 15. ožujka 2022. o procjeni utjecaja na okoliš. Odstupanja se mogu primjenjivati ako su namijenjena isključivo osiguravanju obrane i energetske sigurnosti države te uklanjanju posljedica izvanrednih situacija i posljedica vojne agresije na Ukrajinu. Kad je riječ o odstupanjima u primjeni strateške procjene utjecaja na okoliš, u konceptualnom sažetku opisuju se vrste izuzetih programa i njihova uloga u procesu obnove područja pogođenih oružanom agresijom.

Mogućnost odstupanja od provedbe procjene utjecaja na okoliš opravdana je potrebom da se osigura obrana države, ublaže posljedice izvanrednih situacija i neutraliziraju učinci oružane agresije na Ukrajinu tijekom izvanrednog stanja. Odstupanja od strateške procjene utjecaja na okoliš opravdana su u područjima koja su pogođena oružanom agresijom na Ukrajinu, a u kojima se provode programi obnove, ili u područjima u kojima postoje najveći socioekonomski, infrastrukturni, okolišni ili drugi problemi.

Prema konceptualnom sažetku, sva su odstupanja od procjene utjecaja na okoliš privremena, a većina se odnosi na razdoblje primjene izvanrednog stanja. U ograničenom broju slučajeva povezanih s gospodarenjem otpadom koji je posljedica uništenja odstupanje se može primjenjivati tijekom izvanrednog stanja i 90 dana nakon njegova ukidanja. Za dva posebna područja predviđeno je samo jednokratno odstupanje. Odstupanja od primjene načela strateške procjene utjecaja na okoliš za velike programe obnove i razvoja vremenski su ograničena trajanjem tih programa.

Ocjena Komisije: zadovoljavajuće